

předvánoční období se spojuje s řadou adventních zvyků, symbolů a svátků, které nám přinášejí okamžiky plné radosti, přesto ale si u některých neuvědomujeme jejich původ.

Co je vlastně advent? Adventem se v křesťanství nazývá přípravná doba, která předchází vánočním svátkům a začíná čtyři neděle před Vánocemi. Je to období určené duchovnímu rozjímání, ale v moderní době je často plně shonu, kdy se každý snaží zútulnit svůj domov a připravit dárky. Zdobení adventního věnce patří k relativně mladým, přesto velmi oblíbeným vánočním zvykům. Nejstarší písemně doložená zpráva o adventním věnci pochází z roku 1838 z bohatého přístavního města Hamburku. Místní teolog tehdy nade dveře sirotčince pověsil na počátku adventu velký věnec vyřezávaný ze dřeva. Každý den na něj upevnil jednu zapálenou svíci. Pod věncem stála pokladnička, do které mohli lidé házet vánoční milodary pro opuštěné děti. Za hranice německy hovořících zemí však pronikl až mezi dvěma světovými válkami. To už se věnce nezhotovovaly jen ze dřeva, ale také ze zelených větviček jehličnanů, šišek, jeřabinových proutků a dalších přírodních materiálů. Adventní věnec určený na stůl má čtyři svíčky, každou adventní neděli se jedna z nich zapálí.

Mnozí z nás si nedovedou představit Vánoce bez betlému. Tradici stavění jesliček založil roku 1223 světec František z Assisi. Přivedla ho k tomu myšlenka vytvoření názorného obrazu události, která se kdysi odehrála v betlémském chlévě. Zpočátku byly jesličky vystavovány výhradně v chrámových interiérech. Do světského prostředí se poprvé dostaly roku 1567 v Itálii. Do Čech se první chrámové jesličky dostaly v roce 1560 spolu s jezuity. Časem kostelní jesličky zabíraly plochu celého hlavního oltáře a dozdobovaly se chvojím. Menší a mnohem chudší jesličky nosila ve vánočním období dvojice kněží od vesnice k vesnici. Betlémové figurky byly nejčastěji vyřezávány ze dřeva zdobeného barvou nebo lakem. Zhotovovaly se však i z vosku, často kombinovaného s dřevem a látkou. Zvláště v baroku byly figurky zlaceny a zdobeny drahými kameny. Skutečnou raritou jsou postavičky vyráběné z barevné skloviny. Postavičky v betlémech se v průběhu vánočních svátků měnily, přidávaly a odebíraly. Jezulátko se do jesliček kladlo až o svátku Narození Páně. Tvůrci jesličky časem zdokonalovali, některé figurky byly dokonce pohyblivé. Pak se betlémy začaly šířit do venkovských chalup a městských domácností, a to hlavně v době josefínských reforem, kdy bylo zakázáno vystavovat je v kostelech. Jen málokterému lidovému betlémaři se podařilo vidět Svatou zemi na vlastní oči, a tak jejich betlémy nejvíce připomínaly rodnou ves nebo městečko. Chudí si postavičky vyráběli z těsta, chleba nebo hlinkové masy. Figurkám se navlékaly šaty z látky nebo z papíru prosyceného kličovou vodou a sádrou. Dvourozměrné postavičky se zhotovovaly i z papíru nebo se malovaly na dřevěné desky, plech či lepenku. Svými mechanickými betlémy se daleko za českými hranicemi proslavilo město Jindřichův Hradec. Největším a nejznámějším z nich je bezpochyby pohyblivý betlém Tomáše Krázy. Má 1756 figurek a je vystaven v jindřichohradeckém muzeu. Proslulý je také betlém v Třeběchovicích pod Orebem, který čítá 1200 figurek.

Jmelí - tato stále zelená rostlina parazitující na stromech byla odedávna předmětem pohanských obřadů. Bylo symbolem života a ochranným talismanem. Dnes je jmelí hojně dekorativně využívanou vánoční rostlinou. Lidé věří, že když hlava rodiny pověsí jmelí na Štědrý den ráno nad sváteční tabuli, přinese jmelí do domu štěstí. Tradiuje se, že jmelí splní každému stolovníkovi jedno přání, pokud ho zašeptá do plamínku první zapálené svíčky na vánočním stroměčku. Z Anglie pochází zvyk, že muž může políbit každou dívku nebo ženu, kterou zastihne stojící pod zavěšeným jmelím. Po každém polibku však musí pár společně utrhnout z větvičky jednu bílou bobulku. Poslední bobulka se nechává na jmelí až do příštích Vánoc, aby z domu neodešla láska.

Dnes si jen těžko dovedeme představit Vánoce bez ozdobeného stroměčku. Zelený stromek ověšený ozdobami, řetězy a čokoládovými figurkami je nedílnou součástí Vánoc. Podle jedné z legend vděčí vánoční stromek za svůj vznik opatu Kolumbánovi z Luxeuilu a Bobbia, který žil v 6. století. Vánoční stromček to ale neměl se získáváním lidských srdcí snadné. Katolická církev považovala jeho zdobení za panský zvyk a krutě ho pronásledovala. Až na konci 16. století se s ním smířila. Tento zvyk se rozšířil z Alsaska. Postupně začaly vánoční stromky zdobit o Štědrém dnu kostely a kněží pod ně stavěli jesličky. Do šlechtických rodin stroměčky pronikly v polovině 17. století, ale byly spíše raritou než běžnou součástí vánočních svátků. Nejstarší písemně doložený stromček se rozšířil v soukromém domě ve Štrasburku v roce 1642. Do Čech pronikla tradice zdobení vánočního stroměčku na počátku 19. století. Poprvé ho prý v Praze vystrojil pro své přátele ředitel Stavovského divadla Jan Karel Liebich v roce 1812. Nový zvyk se však rozšiřoval jen pozvolna. Ještě před první světovou válkou většina rodin na venkově neměla vlastní vánoční stromček. Jedním z nejslavnějších českých vánočních stromů je bezpochyby smrk z Beskyd, který se o Vánocích v roce 1999 vydal na dlouhou cestu za papežem Janem Pavlem II. do Vatikánu.

V PŘÍBRAMI BYLI ČERTI

5. prosince vyráží do ulic čerti pod dohledem anděla a Mikuláše, aby postrašili neposlušné děti a odměnili ty šikovné a hodné. Nejinak tomu bylo tomu bylo v Příbrami, kde se to po setmění těmito postavami jen hemžilo. Dokonce došlo k situaci, kdy čerti vystrašili i své kolegy od konkurence.

PŘÍBRAMŠTÍ SENIOŘI

V obecním sále se v neděli odpoledne poprvé sešli příbramští senioři, kde pro ně bylo nachystáno malé pohoštění a kulturní program. Z počátku vládla mírná nervozita, nejistota, co se bude dít. Krojovaná kapela však dokázala všechny rozproudit. Během chvilky všichni zpívali a za další chvíli se musely odsouvat stoly, aby bylo kde tancovat. Večer se nikomu nechtělo domů. Byla to podařená akce, která dokázala, že příbramští senioři mají chuť se aktivně scházet. Vznik seniorských klubů je jednoznačně podporován, v okolních vesnicích již fungují. Tak že do toho!

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané

Zdravím vás v čase předvánočním, blíží se též konec roku a to je čas zpětného ohlednutí a bilancování. Náš příbramský Zpravodaj vás průběžně informuje o veškerém dění v obci. Dostává se vám aktuálních informací o tom, jak obec žije, co se v obci hodlá budovat, co se zrealizovalo, co ne a proč ne. Dovolte, abych na tomto místě poděkoval dobrovolníkům, kteří se ve svém volném čase věnují psaní článků a pak roznášení Zpravodajů do vašich domovů. Poděkování za tuto informační vymoženost patří také firmě Desmond, jejíž zásluhou je Zpravodaj tisknut.

Opakoval bych, kdybych rekapituloval podrobně život v obci. Z pravidelných informací víte, že umožnit všem domácnostem připojení na stálou dodávku kvalitní pitné vody je stěžejním, stále sledovaným úkolem. Budeme-li nuceni stále financovat výstavbu z vlastních zdrojů, je reálné dokončení vodovodní sítě v obci v roce 2007. Souběžně s vodou je důležitým úkolem oprava obecních komunikací. Návrh rozpočtu na příští rok již s touto prioritou počítá. Nežili jsme ale letos pouze tím výše uvedeným. Stálá pozornost byla věnována také škole, vzhledu obce, možnostem v zásobování, dopravě a taktéž kulturnímu a společenskému vyžití, tak hezky zakončenému zdařilým setkáním občanů dříve narozených.

Vážení občané, využívám tímto možnost veřejně poděkovat zastupitelům a pak zvláště užšímu vedení obce za práci a podporu, bez které by činnost starosty nebyla možná. Vysokého ocenění si zaslouží téměř hyperaktivní činnost našich děvčat v zastupitelstvu. Za celoroční podporu děkuji paní účetní. Uznání si zaslouží i spoluobčané, kteří na úvazek, či dohodnutou práci, pro obec vykonávali a konají prospěšnou činnost, která obec udržuje či velebí.

Vážení občané, vám bych chtěl popřát zdraví, pohodu, rodinné štěstí a narůstající spokojenost s žitím v naší obci Příbram na Moravě.

Jiří Hradecký

J. Kodýtek

HUMOR

Domácí zvířátka soutěží, kdo nažene nejvíc hrůzy. Prasátko říká: „Vyvám se v blátě, začnu chrochtat a běhat, drůbež se poleká a rozprchne se po dvoře.“ Býk říká: „Zvednu vysoko hlavu, trochu zafuním, rozběhnu se po louce a vyděsím všechny krávy a ovce.“ Kuřátko říká: „Lehnu si na zem a budu dělat, že jsem mrtvé. A půl republiky se zblázní strachem z ptačí chřipky.“

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V prosinci se dožívá svého životního jubilea Marie Hvězdová (60 let), Vlastimil Bezděk (70), Ignác Nevřivý (70) a František Čech (85). Blahopřejeme!

ROZSVĚCOVÁNÍ OBECNÍHO STROMEČKU

V pátek 16.12. v 17.00 bude slavnostně rozsvícen příbramský vánoční stromeček před kaplí. Všichni občané jsou srdečně zváni na kulturní program, v rámci kterého vystoupí i děti ze základní školy. Již tradičně bude zajištěno teplé občerstvení a na závěr je připraveno překvapení – malý vánoční dárek...

